

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 41Cob/46/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6816203434
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Púchovská
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2017:6816203434.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Miroslavy Púchovskej a členiek senátu JUDr. Aleny Križanovej a JUDr. Daniely Mašťalífovej, v právnej veci žalobcu CD Consulting, s.r.o. so sídlom Příkop 843/4, Zábrdovice, 602 00 Brno, Česká republika, IČO: 264 29 705 proti žalovanému L. M., nar. XX.X.XXXX, bytom M. XX, XXX XX M., okres P., o zaplatenie zmenkovej sumy 274,--eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Revúca č. k. 4C/149/2016-35 zo dňa 28.októbra 2016 takto

rozhodol:

- I. Rozsudok Okresného súdu Revúca č. k. 4C/149/2016-35 zo dňa 28.októbra 2016 potvrdzuje.
- II. Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Revúca napadnutým rozsudkom návrh zamietol a žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

2. Žalobca sa svojim návrhom domáhal zaplatenia zmenkovej sumy a príslušenstva na základe predloženej zmenky, ktorú vystavil žalovaný. Žalobu odôvodnil tým, že ako indosatár je nadobúdateľom všetkých práv zo zmenky vystavenej žalovaným dňa 23.11.2011 na zmenkovú sumu 274,--eur, indosovaná zmenka je vistazmenkou opatrenou doložkou „bez protestu“ a „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Žalobca podal návrh na vzorovom tlačive A návrhu na uplatnenie pohľadávky podľa čl. 4 ods. 1 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007, ktorým sa ustanovuje európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej len Nariadenie). V súlade s článkom 5 ods. 2 a 3 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 861/2007 z 11.júla 2007 súd doručil žalovanému kópiu tlačiva návrhu na uplatnenie pohľadávky spolu s prílohami a tlačivom „C“ na odpoveď, ako i poučením spotrebiteľa podľa príslušných ustanovení CSP, ktoré písomnosti žalovaný prevzal dňa 20.9.2016. Žalovaný uviedol, že pohľadávku žalobcu neakceptuje, nemá vedomosť o tom, že by si požičal nejaké peniaze od žalobcu. Neoznačil žiadne dôkazy na popretie pohľadávky, nežiadal nariadiť ústne pojednávanie. Protipohľadávku si voči žalobcovi neuplatnil, nežiadal ani náhradu trov konania. V písomnom vyjadrení k návrhu zároveň uviedol, že s podaným návrhom žalobcu nesúhlasí, nakoľko je nezamestnaný, poberá rodičovský príspevok a má Z. detí, nemá z čoho zaplatiť zmenkovú sumu 274,--eur s príslušenstvom.

3. Z originálu zmenky predloženej žalobcom súd zistil, že táto bola vystavená v M. dňa 23.11.2011 bola vydaná k zmluve č. XXXXXXXXXX a vyplnená na sumu 274,--eur. Žalovaný sa v zmenke zaviazal zaplatiť za zmenku pri predložení veriteľovi uvedenú sumu a zmenkový úrok vo výške 0,25% denne od 6.12.2012, v zmenke bola dohodnutá doložka „bez protestu“ a „na platenie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Na rube zmenky sa nachádza rubopis (indosament), ktorým bola zmenka prevedená na

žalobcu. Súd sa oboznámil s exekučným spisom OS Revúca sp. zn. 3Er/130/2014 vedeného v právnej veci oprávneného POHOTOVOSTĽ, s. r. o. proti žalovanému, ako povinnému na základe exekučného titulu - rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu spoločnosti Slovenská rozhodcovská a. s. Bratislava, sp. zn. SR 07042/13, ktorým bol žalovaný zaviazaný na zaplatenie sumy 274,--eur s príslušenstvom.

4. Skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním posúdil súd prvej inštancie podľa ustanovení článku I. § 75 zákona č. 191/1950 Sb. a § 5 v spojení s § 77 ods. 2, § 11 ods. 1, § 17 a § § 39, 52, 53 a 54 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 2 písm. d/, § 17 ods. 3 zák. č. 129/2010 Z. z.

5. Súd prvej inštancie konštatoval, že žalobcom predložená zmenka zabezpečovala hlavný záväzkový vzťah, ktorým bola zmluva o úvere č. XXXXXXXXXX uzatvorená dňa 23.11.2011 medzi žalovaným ako dlžníkom a spoločnosťou POHOTOVOSTĽ, s.r.o. ako veriteľom, keď číslo zmluvy bolo uvedené priamo na zmenke. Súd vyhodnotil, že predmetná zmluva je zmluvou spotrebiteľskou, typovou, formulárovou. Žalovaný mal v danom vzťahu postavenie spotrebiteľa a spoločnosť POHOTOVOSTĽ, s.r.o. mala postavenie dodávateľa, takže sa jednalo o tzv. spotrebiteľský úver. Zdôraznil, že podľa právnej úpravy účinnej od 23.12.2015 platí právna domnienka, že nárok zo zmenky proti žalovanému, ktorý je fyzickou osobou, vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, ak žalobca z vlastnej iniciatívy nepreukáže opak (§ 79 ods. 4 O.s.p.). Žalobca v prejednávanej veci nezrejmil skutočnosti podľa § 79 ods. 3 O.s.p. Súd prvej inštancie ďalej poukázal na zákon č. 129/2010 Z.z., ktorý predstavuje osobitnú právnu úpravu vo vzťahu k zmenkovému zákonu, pričom v znení účinnom ku dňu vystavenia zmenky výslovne zakazoval splnenie dlhu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako aj zabezpečenie splnenia zmenkou. Súd mal za preukázané, že zmenka slúži ako zabezpečovací právny prostriedok zo spotrebiteľského vzťahu, ktorého použitie bolo v čase vystavenia zmenky žalovaným podľa ust. § 17 ods. 3 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch zakázané. Ak zmenka vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou za účelom zabezpečenia splnenia záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy, musí súd prihliadať a zohľadniť právny vzťah, z ktorého zmenka vznikla. Nie je preto možné izolovať zmenkový abstraktný vzťah od vzťahu spotrebiteľského. Ďalej uviedol, že samotná úverová zmluva neobsahovala ani obligatórne náležitosti spotrebiteľskej zmluvy uvedené v § 9 ods. 2 písm. i/, j/ a y/ zákona o spotrebiteľských úveroch, účinnom v čase uzatvorenia spotrebiteľského úveru. Ďalej uviedol, že povinnosť súdu zohľadniť kauzu právneho vzťahu, z ktorého zmenka vznikla, teda povinnosť súdu *ex offio* prihliadať na skutočnosti odôvodňujúce kauzálne námietky, plynie tiež z ust. § 17 ods. 2 ZZŠ účinného od 23.12.2015. Aplikácia tohto ustanovenia ako procesno-právnej normy je možná aj v konaniach začatých pred nadobudnutím účinnosti dňa 23.12.2015 ako aj iných konaniach, ktorých predmetom je posudzovanie právnych vzťahov zo spotrebiteľských zmienek vystavených aj pred dňom 23.12.2015. Súd zároveň uviedol, že hoci bolo preukázané, že predložená zmenka bola vystavená ako zabezpečovacia zmenka na zabezpečenie peňažného záväzku vyplývajúceho zo spotrebiteľskej zmluvy v rozpore so zákazom vystavenia, teda v rozpore so zákonom, spoločnosť POHOTOVOSTĽ, s. r.o. ako majiteľ takejto zmluvy zmenku indosoval na žalobcu. Súd konštatoval, že pri nadobudnutí zmenky žalobca konal vedome na škodu žalovaného ako dlžníka. Súd preto žalobu, ktorou si žalobca uplatnil pohľadávku zo spotrebiteľskej zmenky, ktorá bola vystavená v rozpore so zákonom zamietol.

6. O trovách konania rozhodol súd podľa ust. § 255 ods. 1 CSP s tým, že žalovaný si náhradu trov konania neuplatnil, preto mu súd náhradu trov konania nepriznal.

7. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalobca a navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrhu žalobcu na uplatnenie pohľadávky vyhovie v celom rozsahu. Žalobca namietal, že konanie pred súdom prvého stupňa má vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, strane konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

8. Žalobca predovšetkým namietal, že postupom súdu prvej inštancie došlo k porušeniu práva EÚ, pretože súd nepostupoval v zmysle príslušných ustanovení Nariadenia č. 861/2007. Žalobca namietal proti postupu súdu prvej inštancie, ktorý vo veci vykonal dokazovanie aj oboznámením sa s úverovou zmluvou, exekučným spisom a ďalšími listinnými dôkazmi, žalobca podľa dostupných informácií, ani žalovaná takéto dokazovanie súdu nenavrhl. Úprava § 120 ods. 1 OSP síce výnimočne umožňuje súdu vykonať aj iné dôkazy ako tie, ktoré navrhli strany, v tomto konaní však podľa žalobcu na to dôvod nebol, súd mohol a mal rozhodnúť v tejto veci o práve na úhradu zmenkovej sumy a jej príslušenstva, len na základe predloženej zmenky. Poukazoval na to, že žalovaný voči forme a obsahu zmenky nevzniesol

žiadne námietky, pričom zmenka je vo vzťahu k žalobcovi, ako indosatárovi jediným legitimizačným prostriedkom, ktorý nie je možné ničím iným nahradiť. Žalobca ďalej poukazoval na koncentračnú zásadu konštruovanú Nariadením, keď žalovaný mohol vzniesť námietky voči zmenke v zmysle čl. 5 ods. 3 až 6 Nariadenia, ak to však neurobil, musia byť námietky odmietnuté. Súd prvej inštancie podľa žalobcu z vlastnej iniciatívy bez návrhu žalovaného a bez legitímneho podnetu vykonal na ťarchu žalobcu dokazovanie, ktoré údajne preukázalo charakter žalovaného, ako spotrebiteľa, pritom takéto skutočnosti podľa žalobcu nemožno jednoznačne považovať za nesporné, žalovaný a ani žalobca sa k týmto skutočnostiam nikdy nevyjadrili. Pokiaľ súd na týchto údajne nesporných skutočnostiach založil svoje meritórne rozhodnutie, je toto rozhodnutie postihnuté vadou, ktorá má za následok jeho nesprávnosť. Žalobca ďalej namietal, že súd dospel k rozhodnutiu na základe aplikácie nesprávnych právnych predpisov a aj nesprávnej interpretácie príslušných právnych predpisov a práva EÚ. Poukazoval na to, že zmenka je samostatným abstraktným záväzkom neakcesorickej povahy, nie je možné ju spájať, alebo podmieňovať inými okolnosťami, než ktoré sú na zmenke uvedené, súd prvej inštancie sa však aplikáciou príslušných ustanovení ZZS vôbec nezaoberal a ignoroval tak predmet sporu. Vzhľadom na úplnú samostatnosť, oddelenosť, nezávislosť zmenkového záväzku nie je podľa žalobcu možné hovoriť o tom, že zmenka je zmenkou podľa zákona o spotrebiteľských úveroch a že tomuto zákonu odporuje. Tvrdil, že zmenka, ktorú predložil v tomto konaní má všetky zákonom predpísané náležitosti, ide o platnú zmenku a uplatnený nárok žalobcu je tak v celom rozsahu dôvodný. Žalobca tiež poukazoval na uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 10Co/79/2013 zo dňa 05. 09. 2013 a uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoZm/10/2013 zo dňa 21. 11. 2013, ktoré boli vydané v skutkovo a právne zhodnej veci žalobcu a potvrdzujú vyššie uvedené závery žalobcu.

9. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

10. Zákonom č. 438/2015 Z.z. došlo s účinnosťou od 23.12.2015 k zmene a doplneniu článku I., § 17 zákona č. 191/1950 Zb. zákona zmenkového a šekového, ktorá zásadným spôsobom zasiahla do inštitútu zmenky, ako abstraktného cenného papiera bez ohľadu na to, kedy došlo k vystaveniu samotnej zmenky.

11. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

12. Podľa ods. 2 citovaného ustanovenia právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované. Ak sa tento zákon použije na konanie začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní veci, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentrácii konania, ak by boli v neprospech strany.

13. Podľa § 290 CSP, spotrebiteľský spor je spor medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiaci so spotrebiteľskou zmluvou.

14. Podľa § 295 CSP, súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

15. Podľa § 300 CSP, na konanie podľa tohto oddielu sa primerane použijú všeobecné ustanovenia o konaní, ak nie je ustanovené inak.

16. Podľa článku I. v § 17 ods. 1 zákona č. 191/1950 Sb. Zmenkový a šekový zákon v znení platnom od 23.12.2015, kto je žalovaný zo zmenky, nemôže robiť majiteľovi námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom, okrem ak majiteľ pri nadobúdaní zmenky konal vedome na škodu dlžníka. Ak je žalovaný zo zmenky ten, koho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, možno majiteľovi robiť námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom vždy. Podľa článku I. v § 17 ods. 2 citovaného zákona, v konaní v ktorom sa uplatňuje alebo vymáha nárok zo zmenky sa z úradnej povinnosti prihliadne na skutočnosti odôvodňujúce námietky podľa ods. 1, ktoré by ten, kto je žalovaný zo zmenky mohol uplatniť, ak jeho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou.

17. Podľa článku I. v § 17 ods. 2 citovaného zákona, v konaní v ktorom sa uplatňuje alebo vymáha nárok zo zmecky sa z úradnej povinnosti prihliadne na skutočnosti odôvodňujúce námietky podľa ods. 1, ktoré by ten, kto je žalovaný zo zmenky mohol uplatniť, ak jeho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou.

18. S prihliadnutím na Spoločné stanovisko občiansko-právneho a obchodno-právneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 20. októbra 2015 zverejneného v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov SR 8/2015 a zákon č. 438/2015 Z.z., ktorým sa novelizoval článok I. § 17 a § 3a zákona č. 191/1950 Sb. Zmenkového a šekového, § 52 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, ako aj §17 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a na prechodné ustanovenia § 470 ods. 1 a 2 CSP, podľa ktorých na všetky konania, a teda aj prebiehajúce, začaté pred dňom účinnosti tohto zákona použijú predpisy účinné odo dňa účinnosti tohto zákona, vrátane ostatných ustanovení Občianskeho zákonníka upravujúcich spotrebiteľské vzťahy, práva a povinnosti z nich vzniknuté a právne predpisy o ochrane spotrebiteľa.

19. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací podľa § 34 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“) prejednal odvolanie žalobcu v rozsahu danom ustanovením § 379 CSP, rešpektujúc viazanosť odvolacími dôvodmi podľa § 380 ods. 1 CSP, nenariadil pojednávanie, pretože nepovažoval za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 385 ods. 1 CSP), pričom dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné, preto v zmysle § 387 ods. 1, CSP rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. Rozsudok bol verejne vyhlásený odvolacím súdom podľa § 219 ods. 1 CSP, čo bolo podľa § 219 ods. 3 CSP oznámené na úradnej tabuli krajského súdu.

20. Zo spisového materiálu odvolací súd zistil, že žalovaný vystavil zmenku v M. dňa 23.11.2011 v prospech zmenkového veriteľa POHOTOVOSTĚ, s.r.o., IČO: 35 807 598, Pribinova 25, Bratislava, pričom žalovaný sa ako vystaviteľ zaviazal zaplatiť pri jej predložení na rad spoločnosti POHOTOVOSTĚ s.r.o. Bratislava sumu 274,--eur a zmenkový úrok 0,25 % denne od 6.12.2012. Zmenka obsahuje údaj „ bez protestu“ s poznámkou „ na predloženie predložiť v lehote 4 rokov od vystavenia“. Žalovaný je na zmenke identifikovaný ako vystaviteľ s adresou, rodným číslom a jeho podpisom. Zmenka je vypísaná na predtlačnom formulári, rukou sú na nej dopísané údaje o mieste a dátume vystavenia, číslo zmluvy, ako aj údaje o žalovanom, zatiaľ čo zmenková suma a dátum začiatku úročenia je na zmenke doplnený tlačenou formou. Na rube zmenky je údaj o indosácii: „ na miesto nás na rad CD Consulting s.r.o., K červenému dvoru 3269/25A, Praha, ČR, IČO: 264 297 05“ s podpisom konateľa spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. B. Y.. Zmenka obsahuje v pravom hornom rohu číslo zmluvy XXXXXXXXXXX.

21. Odvolaciemu súdu je z úradnej činnosti známe, že spoločnosť POHOTOVOSTĚ s.r.o. vedie voči dlžníkom, ako veriteľ, ale aj ako remitent exekučné konania a k návrhu na výkon rozhodnutí prikladá Zmluvy o úvere, návratnosť ktorých bola zabezpečená vlastnou blankozmenkou. Okresný súd vykonal dokazovanie exekučným spisom sp.zn. 3Er/130/2014 vrátane Zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXX zo dňa 23.11.2011. Zmluva o úvere obsahuje odkaz na Všeobecné podmienky poskytnutia úveru nachádzajúce sa na rube tejto zmluvy a v nich obsiahnutú Dohodu o vyplnení zmenky.

22. Z jej obsahu odvolací súd zistil, rovnako ako aj súd prvej inštancie, že žalovanému bol spoločnosťou POHOTOVOSTĚ s.r.o. Bratislava poskytnutý úver vo výške 200,--eur. Žalovaný ako dlžník sa v nej zaviazal zaplatiť spoločnosti POHOTOVOSTĚ s.r.o. sumu 200,-eur, zvýšenú o príslušný poplatok vo výške 160,--eur, teda v celkovej sume 360,--eur v deviatich mesačných splátkach po 40,--eur, počnúc dňom 18.12.2011. Zmluva o úvere bola uzatvorená podľa § 497 a nasl. Obchodného zákonníka dňa 23.11.2011, kedy bola podpísaná žalovaným, ako vystaviteľom aj zmenka, a to vo forme blankozmenky. Dlžník podpísal prehlásenie a súhlas so Všeobecnými podmienky poskytnutia úveru (ďalej „VPPÚ“), ktoré sú na zadnej strane tejto zmluvy, ku ktorým nemal žiadne výhrady. Zmluva o úvere neobsahuje žiadne úroky z úveru a ani ročnú percentuálnu mieru nákladov.

23. Odvolací súd zistil, že žalobca, ako zahraničná právnická osoba podal na predtlačnom formulári A bodu 4.4.2. Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady ES č. 861/2007 z 11.7. 2007 o európskom konaní vo veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej „Nariadenie“) na súd návrh na zaplatenie zmenky ako indosatár, na ktorého bola zmenka remitentom potom, ako ju vyplnil indosovaná. Žalobca na preukázanie nároku zo zmenky predložil s návrhom originál vyplnenej vlastnej zmenky „ na rad“, vystavenej žalovaným.

24. Podľa článku 19 Nariadenia Európskeho parlamentu a rady ES č. 861/2007 z 11.7.2007 o Európskom konaní o veciach s nízkou hodnotou sporu (ďalej „ Nariadenie“) pokiaľ toto Nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

25. Podľa článku 5 ods. 1 Nariadenia, je európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu písomné. Súd alebo tribunál nariadi ústne pojednávanie, ak to považuje za potrebné, alebo ak o to požiadala niektorá zo strán. Súd alebo tribunál môže takúto žiadosť odmietnuť, ak sa domnieva, že vzhľadom na okolnosti prípadu ústne pojednávanie zjavne nie je potrebné pre spravodlivé vedenie konania. Dôvody odmietnutia sa uvedú písomne. Iba proti rozhodnutiu súdu alebo tribunálu o odmietnutí takejto žiadosti nemožno samostatne podať opravný prostriedok.

26. Keďže toto súdne konanie sa vedie v Slovenskej republike, riadilo sa do 30.6.2016 zákonom č. 99/1963 Zb. Občianskym súdnym poriadkom a od 1.7.2016 sa konanie pred všeobecným súdom spravuje zákonom č. 160/2015 Z.z Civilným sporovým poriadkom.

27. Odvolací súd nepovažoval za potrebné nariadiť podľa článku 5 bod 1 v spojení s článkom 7 bod 1. písm. c) Nariadenia č. 861/2007/ES ústne pojednávanie. Odvolací súd predovšetkým uvádza, že aj keď si v prebiehajúcom konaní o nároku zo zmenky uplatnil žalobca právo podľa Nariadenia, ktoré je právnym predpisom Európskeho spoločenstva s priamym účinkom, jeho právna úprava nevylučuje z vecnej pôsobnosti spotrebiteľské spory. Pri postupe podľa Nariadenia je súd povinný rovnako, ako aj podľa vnútroštátnej úpravy rešpektovať právo na spravodlivý proces. Z článku 19 Nariadenia vyplýva, že pokiaľ Nariadenie neustanovuje inak, európske konanie vo veciach s nízkou hodnotou sporu sa riadi procesným právom členského štátu, v ktorom sa konanie vedie.

28. Vo vzťahu k aplikácii Nariadenia tak možno konštatovať, že v prejednávanej veci bolo možné aplikovať všetky procesno právne princípy a ustanovenia použiteľné v slovenskom právnom poriadku, a teda aj § 79 O.s.p. v znení účinnom od 23.12.2015 do 30.6.2016 a od 1.7.2016 ustanovenie § 290 a § 295 CSP a súbežne zohľadniť ochranu slabšej strany v konaní práve preto, že CSP z vecnej pôsobnosti nevylučuje spotrebiteľské spory, v ktorých môže byť spotrebiteľ stranou v spore nielen na strane žalobcu, ale aj na strane žalovaného.

29. Odvolací súd sa vzhľadom na uvedenú zmenu právnej úpravy musel odkloniť od doterajšieho právneho názoru vyjadreného vo svojich rozhodnutiach vydaných v konaniach o nároku z indosovanej zmenky, v ktorých oprávnenosť posudzoval len podľa zákona zmenkového a šekového a nerozhodoval o ňom, ako o nároku zo spotrebiteľskej zmluvy, ktorý zmenka zabezpečovala, pretože bol toho názoru, že strany sporu nemali postavenie, ako zmluvné strany kauzálného (úverového) vzťahu, a teda ako dlžník alebo veriteľ zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, keďže žalobca ako majiteľ zmenky, ktorú nadobudol indosamentom voči žalovanému, ako vystaviteľovi zmenky nie je v postavení dodávateľa, a preto ani žalovaný nemohol mať v zmenkovom spore postavenie spotrebiteľa. Zo samotnej zmenky nie je možné určiť, aký charakter mal právny vzťah pri vzniku záväzkového vzťahu, preto ani nebolo možné určiť, či žalovaný mal alebo nemal pri vystavení zmenky postavenie spotrebiteľa. Rovnaký záver o abstraktnom charaktere zmenky vyplýva aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp.zn. 1Obdo/V/31/2010 zo dňa 24.5.2012, na ktoré odvolací súd odkazoval.

30. S prihliadnutím na právnu úpravu obsiahnutú v § 79 ods. 3 a 4 a § 372y Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom od 23.12.2015 do 30.6.2016 vrátane úpravy obsiahnutej v § 17 ods. 1 a 2 zákona č. 191/1950 Sb. Zmenkového a šekového zákona, ktorého zmena bola od 23.12.2015 zavedená zákonom č. 438/2015 Z.z., ako aj na prechodné ustanovenia § 470 ods. 1 a 2 CSP, podľa ktorých sa aj na konania začaté pred dňom jeho účinnosti použijú predpisy účinné od jeho účinnosti a právne účinky tých úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona zostanú zachované, je v konaniach o nárokoch zo zmenky vedených proti žalovanému, ktorý je fyzickou osobou, žalobca, ktorý svoje právo preukazuje nepretržitým radom indosamentov povinný preukázať skutočnosti, ktoré sa týkajú vlastného vzťahu jeho právnych predchodcov so žalovaným tak, že k žalobe musí pripojiť okrem zmenky aj ďalšie listiny, ktoré sú potrebné na uplatnenie práva z nej.

31. Okresný súd v konaní zistil, že zmenka bola vystavená na zabezpečenie záväzkov z písomnej zmluvy, ktorú ak žalobca nepredložil, má súd podľa § 295 CSP právo si túto zaobstarať. Keďže ju zaobstaral okresný súd a vykonal ňou aj dokazovanie, odvolací súd z jeho zistení pri skúmaní charakteru úverového vzťahu vychádzal. Písomne uzavretá zmluva o úvere medzi žalovaným, ako dlžníkom a veriteľom, spoločnosťou POHOTOVOSTĚ s.r.o. a Všeobecné podmienky poskytnutia úveru sú dôkazom o tom, že zmenka má k pohľadávke vyplývajúcej z tejto zmluvy zabezpečovací charakter a že nárok zo zmenky uplatnený žalobcom voči žalovanému, ktorý je fyzickou osobou, vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou.

32. Z novelizovaného ustanovenia § 17 ods. 1 zákona č. 191/1950 Sb. Zmenkového a šekového v platnom znení vyplýva, že ak je žalovaným zo zmenky ten, koho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, je možné vždy robiť majiteľovi zmenky námietky, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k vystaviteľovi alebo k predošlým majiteľom. Z odseku 2 citovaného ustanovenia vyplýva, že v konaní o nároku zo zmenky, aj keď zmenkový dlžník, ktorý má postavenie spotrebiteľa, a ktorý podpísal ako vystaviteľ zabezpečovaciu zmenku žiadne kauzálne námietky nepodá, musí súd z úradnej povinnosti prihliadnuť na všetky relevantné skutočnosti, ktoré vyplývajú z § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, z § 5a zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, ako aj na iné právne predpisy, na ktoré § 17 ods. 2 ZZŠ odkazuje. Ak by takéto skutočnosti odôvodňovali námietky žalovaného, ktoré sa zakladajú na jeho vlastných vzťahoch k pôvodnému majiteľovi, tzv. kauzálne námietky, ktoré by žalovaný bol mohol v prejednávanej veci uplatniť, súd ex offio zistí, či jeho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou a preskúma, či vrámci uplatneného nároku zo zmenky, táto vznikla zo vzťahu so spotrebiteľom.

33. Pre samotné posúdenie uplatneného nároku zo zmenky je preto zásadný záver, či je správne tvrdenie žalobcu, že predmetom konania je výlučne nárok zo zmenky a nie nárok iného záväzkového právneho vzťahu, že zmenka je samostatným abstraktným záväzkom neakcesorickej povahy, preto ju nie je možné spájať, či podmieňovať inými okolnosťami, než sú na zmenke uvedené, či právo žalobcu ako indosatára na uplatnenie zmenkovej sumy voči zmenečníkovi - žalovanému nevzniklo v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou alebo v dôsledku rubopisu, či je zmluvný vzťah, ktorý vznikol medzi žalovaným a remitentnom (spoločnosťou POHOTOVOSTĚ) po indosovaní zmenky irelevantný, či musí dlžník preukázať, že žalobca bol v čase nadobudnia zmenky aspoň uzrozumený s tým, že uplatnením zmenky po indosácii môže vzniknúť dlžníkovi škoda, či až voči zmenkám vystaveným po 22.12.2015 je možné ex offio prihliadať na skutočnosti, ktoré odôvodňujú námietky zmenkového dlžníka voči indosatárovi, ako aj to, či sú kauzálne námietky po indosovaní zmenky neprípustné, či je potrebné uplatňovať ochranu nadobúdateľa zmenky podľa § 17 článok I. ZZŠ vtedy, ak bol nadobúdateľ zmenky dobromyselný, či dohoda o vyplnení zmenky má vplyv na platnosť zmenky, aj keby bola neplatná, a či má žalobca nárok na primeranú výšku zmenkového úroku.

34. Podľa článku č. 48 ods. 1 zákona č. 191/1950 Sb. Zákon zmenkový a šekový (ďalej len ZZŠ) Majiteľ môže postihom žiadať:

1. zmenkovú sumu, pokiaľ nebola zmenka prijatá alebo zaplatená, s úrokami, ak boly dojednané
2. šesťpercentové úroky odo dňa sročnosti;
3. trovy protestu a podaných zpráv, ako aj ostatné trovy;
4. odmenu vo výške jednej tretiny percenta zmenkovej sumy alebo v menšej dohodnutej výške.

35. Podľa § 17 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase vystavenia zmenky sa v súvislosti s poskytovaním úveru nemožno splniť dlh alebo zabezpečiť jeho splnenie zmenkou alebo šekom.

36. Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej OZ), výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

37. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

38. Podľa § 52 ods. 1 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

39. Podľa § 52 ods. 2 OZ, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

40. Podľa § 52 ods. 3 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

41. Podľa § 52 ods. 4 OZ, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

42. Podľa § 53 ods. 1 OZ, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

43. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

44. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

45. Po indosovaní zmenky, a to aj v nadväznosti na uvedené tvrdenia žalobcom v jeho odvolaní a tiež aj s prihliadnutím k tomu, že odvolací súd sa v prejednávanej veci odklonil od právneho názoru vyjadreného v obdobných veciach, v ktorých rozhodoval do 23.12.2015, použil pri rozhodovaní, rovnako ako súd prvej inštancie právne predpisy, ktoré v doterajšom rozhodovaní veci použité neboli a sú pre rozhodnutie veci rozhodujúce.

46. V prejednávanej veci dospel odvolací súd k názoru, že zmenka vystavená dlžníkom, bola vystavená v čase, keď zákon č. 129/2010 Z. z. vyslovene zakazoval splnenie dlhu zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako aj zabezpečenie takéhoto splnenia zmenkou.

47. Súdom prvej inštancie v konaní vykonaným dokazovaním, s rozsahom ktorého sa odvolací súd na základe vyššie uvedeného stotožnil, nesporne vyplynulo, že zmluva o úvere uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je zmluvou spotrebiteľskou, pretože ju na jednej strane uzatvorila spoločnosť POHOTOVOSTĚ s.r.o., predmetom činnosti ktorej je poskytovanie úverov, a ktorá vystupuje vo vzťahu k žalovanému v pozícii podnikateľa, ktorý je dodávateľom a na druhej strane ju uzavrel žalovaný, ako fyzická osoba, ktorý žiadal o poskytnutie finančných prostriedkov pre vlastnú potrebu, ako spotrebiteľ. Pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv je dlžník tou slabšou stranou a v záujme obstarania si finančnej hotovosti pristúpi na podmienky veriteľa bez toho, aby sa s nimi podrobne oboznámil, resp. sú mu tieto podmienky predložené len ako VPPÚ na zadnej strane formulárovej, veriteľom vopred pripravenej úverovej zmluvy, ako tomu bola aj v tomto prípade.

48. Keďže si žalobca v konaní uplatnil nárok zo zmenky, musel odvolací súd podľa § 17 ods. 2 Zákona zmenkového a šekového, ktorého zmena nadobudla účinnosť 23.12.2015, z úradnej povinnosti prihliadnuť na všetky námietky, ktoré by bol mohol žalovaný v konaní uplatniť, najmä na možné kauzálne námietky žalovaného, ktorý v zmluve o úvere, ktorá bola kauzálnym vzťahom, s ktorým súvisí predmetná zmenka, vystupoval ako spotrebiteľ.

49. Z vyššie uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že záväzok žalovaného, ako spotrebiteľa k založeniu zmenkovej obligácie je neplatný, v dôsledku čoho nemohol pôvodný majiteľ previesť na nového nadobúdateľa zmenky práva, ktoré platne nenadobudol. Aj keď žalovaný kauzálne námietky, t.j. skutočnosti odôvodňujúce námietky, že jeho zaviazanosť zo zmenky vznikla v súvislosti so

spotrebiteľskou zmluvou na ujmu jeho práv, ako spotrebiteľa, ktoré by bol mohol žalovaný namietat nepodal, okresný súd správne zistil všetky relevantné skutočnosti ex offio vykonaným dokazovaním, a to v intenciách platného a účinného ustanovenia § 17 ods. 3 zák. č. 129/2010 Z. z. a § 17 ods. 1 a 2 ZZŠ, ktorý mu uložil tieto skúmať vždy, a teda nielen u tých zmenkových nárokov, ktoré boli uplatnené na súde po 23.12.2015, ale aj pred týmto dátumom. Žalobca netvrdil, ale ani v konaní nevyvrátil, že zmenka nemala zabezpečovací charakter, a že nebola vystavená v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, preto platí, že nárok zo zmenky si žalobca uplatnil voči žalovanému, ktorý je fyzickou osobou zo zmenky, ktorá zabezpečovala spotrebiteľský úver, vzniknutý na základe spotrebiteľskej zmluvy. Zo všetkých rozhodujúcich skutočností, ktoré tak súd prvej inštancie ako aj odvolací súd zistil vyplýva, že žalovaný nie je povinný, ako dlžník, jej majiteľovi na zmenku plniť, keďže bola vystavená v čase, keď zákon výslovne zakazoval v súvislosti s poskytnutím spotrebiteľského úveru splniť dlh alebo zabezpečiť jeho splnenie zmenkou.

50. Z vyššie uvedených dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne, preto ho podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

51. Odvolací súd rozhodol o trovách odvolacieho konania podľa ustanovenia § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovaný, ktorý mal v odvolacom konaní úspech má voči žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania s tým, že o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne podľa ust. s § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti vo veci samej.

52. Rozhodnutie odvolacieho senátu bolo prijaté jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 písm. a/ až c/ CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1 a 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolaateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP)